

Vanhusneuvosto 13.2.2025 § 7

Vanhusneuvoston lausunto hyvinvointialueen strategioiden arvioinnista

1. Mitkä ovat hyvinvointialueen kirkkaimmat onnistumiset kuluneella valtuustokaudella?

Huomattava saavutus on, että hyvinvointialue onnistui selviytymään kymmenen kunnan sote-uudistuksen muutoksesta ilman kaaosta.

Toinen onnistuminen on valtuuston päättämät strategiset tavoitteet.

Kolmas onnistuminen on perusterveydenhuollon kehittyminen positiivisesti vaikka jäljellä onkin vielä paljon kehittämistä.

Etenkin henkilöstön vaihtuvuuden väheneminen ja vuokrahenkilöstön käytön tarpeen väheneminen ovat osoituksia onnistumisista.

Neljäs onnistuminen on talouden tasapainottamisen tavoitteiden tyydyttävä toteutuminen.

Viides onnistuminen on henkilöstön saatavuus lähtötilanteeseen verrattuna.

2. Mitä erityisiä kehityskohteita vanhusneuvosto nostaisi kuluneelta valtuustokaudelta?

Vanhusneuvosto nostaa tärkeiksi kehityskohteiksi seuraavat:

- ennalta ehkäisevän terveydenhoidon tehostaminen ja yhteistyö mm. kuntien ja kolmannen sektorin kanssa
- yhteisöllisessä asumisessa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa järjestäjästä riippumatta saatavilla hoito/palvelu, joka vähentää erikoissairaanhoidon tarvetta
- palvelujen saanti molemmilla kotimaisilla kielillä
- omalääkärijärjestelmän kehittäminen

- seniorijärjestöjen toimintaedellytysten vahvistaminen, tuki ja toimintatilojen saanti
- monikielisen väestön tarpeiden huomioon ottaminen

3. Arvioikaa hyvinvointialueen strategisissa tavoitteissa onnistumista asteikolla 1–5.

3 = Tavoitteissa edistytty kohtalaisesti ja niiden saavuttaminen todennäköistä, mutta joitakin haasteita tai viiveitä.

4. Mahdolliset muut kommentit hyvinvointialueen strategioiden arviointia koskien.

Ikääntyneiden palvelun strategia onnistumisesta todennetaan, että 75 vuotta täyttäneestä väestöstä ohjautuu:

- korkeintaan 5 % ympärivuorokautiseen palveluasumiseen (nykytila 5,6 %)
- 2% yhteisölliseen asumiseen (nykytilanne 0,5%)
- korkeintaan 10% säännölliseen kotihoitoon (nykytilanne 13,7%)
- 15-20 % kotona-asumisen tukipalveluihin
- 6-7% omaishoitoon (nykytilanne 4%).

Vanhusneuvoston huoli on, vastaako mainittu palvelurakenne ikääntyneiden palvelutarpeeseen. Väestön ikääntyessä tietyt sairaudet kuten muistisairauksien määrä tulevat kasvamaan voimakkaasti. Ikääntymisen liittyvien sairauksien kasvun myötä olisi tärkeää, että hoitoon pääsy kyetään takaamaan riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta vältytään suuremmilta kustannuksilta. Vanhusneuvosto mielestä eri asumismuotojen kuten yhteisöllisen asumisen kriteerit tulee luoda niin toimiviksi, että kyetään selkeästi määrittämään tarjottava asumisen muoto huomioiden ihmisen

fyysinen, psyykkinen ja kognitiivinen toimintakyky. Lisäksi vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että omaishoidon tuen tulee vastata

Vanhusneuvosto korostaa, että palvelujen digitalisointia kehittäessä on edelleen muistettava, että kaikilla ihmisillä ei ole resursseja digitaaliseen asiointiin ja ikääntymiseen liittyvien sairauksien yleistyessä heikentyy myös kognitiivinen toimintakyky. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on jatkossakin tarjottava mahdollisuutta asioida kasvokkain hyvinvointialueen henkilökunnan kanssa.

Seniorineuvonnan osalta vanhusneuvoston mielestä asiakkaita tulisi hyvinvointialueen omien palvelujen lisäksi ohjata myös hyvinvointialueen kuntien liikuntapalvelujen piiriin sekä erilaisten kansalaisjärjestöjen kuten eläkeläis- ja seniorijärjestöjen toimintoihin, joilla tuetaan ikääntyneen ihmisen toimintakykyä niin fyysisesti kuin psyykkisesti. Vanhusneuvosto korostaa, että eläkeläisjärjestöjen ja esimerkiksi seurakuntien järjestämien toimintojen arvo on merkittävä ja toimintakykyä ylläpitävä voimavara.